

Statuts dalla Regiun Surselva

Glion, ils 20 da matg 2015

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas	4
Num, sedia e cuoz	4
Vischnauncas dalla regiun.....	4
Lungatgs ufficials.....	4
Object ed intent	4
Incumbensas	4
a) en general	4
b) en special	4
Egualitat dallas schlattineas	5
II. Organs	5
1. En general	5
Organs	5
Motivs d'exclusiun e da recusaziun.....	5
Protocols	6
2. Cumpetenzas.....	6
Persunas cun dretg da votar dallas vischnauncas dalla regiun	6
Conferenza dils presidents.....	6
Cumissiun regiunala	7
Parsura dalla conferenza dils presidents	7
Secretariat.....	7
Cumissiun da gestiun	8
III. Votaziuns ellas vischnauncas dalla regiun	8
Dretg decisiv.....	8
Procedura.....	8
IV. Cumposiziun ed organisaziun dallas autoritads regiunalas.....	8
1. Conferenza dils presidents	8
Cumposiziun.....	8
Convocaziun	8
Quota da vuschs.....	9
Conclus	9
Elecziuns.....	9
2. Cumissiun regiunala	9
Cumposiziun e perioda d'uffeci.....	9
Convocaziun	10
Conclus	10
3. Cumissiun da gestiun.....	10
Cumposiziun, perioda d'uffeci, delegaziun a tiarzas persunas	10
4. Cumissiuns permanentas	10
Cumposiziun, incumbensas, responsabludad, cumpetenzas	10
V. Dretgs politics	11
Dretg d'iniziativa	11
Dretg da referendum	11

VI. Dretg da personal e da provediment.....	11
Dretg da personal e da provediment	11
VII. Cunvegnas da prestaziun, finanzas e reporting	11
Cunvegnas da prestaziun	11
Onn da gestiun, rendaques	12
Preventiv plan da finanzas	12
Quen annual, rapport da gestiun	12
Finanziaziun.....	12
Contribuziuns communalas.....	12
Responsabladad	13
VIII. Survigilonza statala e mieds legals	13
Survigilonza statala	13
Mieds legals	13
IX. Revisiun dils statuts	13
Revisiun dils statuts.....	13
X. Disposiziun finala	13
Entrada en vigur	13

I. Disposiziuns generalas

Artechel 1

Num, sedia e cuoz

¹ La Regiun Surselva ei ina corporaziun dil dretg public cantunal cun atgna personalitat giuridica el senn digl artechel 71 dalla constituziun dil cantun Grischun.

² La sedia della regiun sesanfla a Glion.

³ La regiun ei concepida per in cuoz nunlimitau.

Artechel 2

Vischnauncas dalla regiun

Vischnauncas dalla regiun ein las vischnauncas politicas ch'ein attribuidas alla regiun, numnadamaain:

Andiast, Breil/Brigels, Disentis/Mustér, Falera, Ilanz/Glion, Laax, Lumnezia, Medel/Lucmagn, Mundaun, Sursaissa ,Stussavgia, Sagogn, Schluein, Sumvitg, Trun, Tujetsch, Val S. Pieder, Waltensburg/Vuorz.

Artechel 3

Lungatgs ufficials

¹ Lungatgs ufficials dalla regiun ein romontsch e tudestg. La regiun risguarda ils lungatgs ufficials a moda adequata. Ella ha da s'engaschar persuenter ch'ils lungatgs ufficials vegnan risguardai commensuradamein en publicaziuns, el contact cun persunas privatas ni en connex cun representaziuns.

² Il diever dils lungatgs ufficials regionalas entras las autoritads regionalas sco era la publicaziun da texts ufficials vegn reglaus en ina prescripziun executiva dalla conferenza dils presidents.

Artechel 4

Object ed intent

¹ Ils statuts reglan oravontut ed el rom dallas prescripziuns legalas l'organisaziun della regiun sco era las incumbensas e las cumpetenzas dallas autoritads regionalas.

² Lur intent eis ei d'attribuir claramein las cumpetenzas sco era da reglar claramein las proceduras da decisiun.

Artechel 5

Incumbensas
a) en general

¹ La Regiun Surselva ademplescha a moda efficazia incumbensas dallas vischnauncas dalla regiun e pren decisiuns communablas ligontas en fatgs regionalas che vegnan delegai ad ella dil cantun u dallas vischnauncas dalla regiun.

² Negina vischnaunca dalla regiun ei obligada da delegar alla regiun in'incumbensa regionala ch'ei buca prescritta dil dretg surordinatu.

Artechel 6

b) en special

¹ Sin fundament dil dretg cantunal sto la regiun ademplir las suandontas incumbensas:

- svilup dil territori (planisaziun directiva regiunala)
- curatella professionala (dretg da protecziun d'affons e da carschi)
- fatgs dil stadi civil (uffeci da stadi civil)
- fatgs da scussiun e da concuors (uffeci da scussiun e da concuors)
- administraziun dils archivs circuitals tenor igl artechel 3 dalla lescha cantunala da divisiun
- ulteriuras incumbensas a norma dalla legislaziun speciala cantunala corrispondenta

² Las vischnauncas dalla regiun san autorisar la regiun da vegnir activa tier las suandontas incumbensas communalas:

- svilup regional/promozion dall'economia
- promozion dil turissem
- defender ils interess regionals anenviars ed anoviards
- menar e confinanziar purschidas da formaziun e da terapias da tutta specia, da tuts scalems da vegliadetgna e da scola
- formaziun da carschi
- promozion dalla cultura
- finanziazion dils museums
- promozion dil sport
- promozion della giuventetgna
- economisaziun dil rumien
- traffic
- coordinaziun sil sectur dalla sanadad
- ediziun dil Fegl Ufficial Surselva
- cussegliaziun da bulius
- administraziun da corporaziuns d'intent

³ Las incumbensas vegnan delegadas tras cunvegnas da prestaziun. Quellas obligheschan sulettamein las vischnauncas pertuccadas.

⁴ La cumpetenza da concluder da delegar in'incumbensa sedrezza mintgamai tenor las cumpetenzas finanzialas respectivas ellas singulas vischnauncas.

Artechel 7

Equalitat dallas schlattineas

Las indicaziuns davart las persunas, las funcziuns e las professiuns en quels statuts serefereschan ad omisduas schlattineas, aschinavon ch'ei seresulta nuot auter ord il senn dils statut.

II. Organs

1. En general

Artechel 8

Organs

Ils organs dalla regiun ein:

- la totalitat dils habitants dalla regiun cun dretg da votar
- la conferenza dils presidents (CP)
- la cumissiun regiunala (CR)
- la cumissiun da gestiun (CdG)

Artechel 9

Motivs d'exclusiun e da recusaziun

Ils motivs d'exclusiun e da recusaziun sedrezzan conform al senn tenor la lescha cantunala da vischnauncas.

Artechel 10

Protocols

¹ La conferenza dils presidents, la cumissiun regiunala e las cumissiuns protocolleschan lur tractativas e lur conclus.

² Il protocol vegn approbaus a caschun dalla proxima sesida e suertascrets dil parsura e dil protocollist. Silsuenter vegn il protocol tarmess immediat a tuttas vischnauncas.

2. Cumpetenzas

Artechel 11

Persunas cun dretg da votar
dallas vischnauncas dalla regiun

¹ Las persunas cun dretg da votar dallas vischnauncas dalla regiun han las suandontas cumpetenzas:

1. relaschar e midar ils statuts
2. decider davart projects, encunter ils quals il referendum facultativ ei reussius
3. decider davart projects e fatschentas ch'ein vegni suittamess dalla conferenza dils presidents per laschar decider
4. decider davart iniziativas el rom da lur cumpetenzas

² Ils statuts san attribuir ulteriuras incumbensas allas persunas cun dretg da votar.

³ Midadas dils statuts concernent igl intent dalla regiun (art. 4) e las incumbensas dalla regiun (art. 6) ston veginr approbadas dalla maioritad dallas vischnauncas dalla regiun.

⁴ Per auters conclus basegna ei la maioritad dils votants.

Artechel 12

Conferenza dils presidents

¹ La conferenza dils presidents ha las suandontas cumpetenzas:

1. dessignar il parsura e siu substitut
2. eleger la cumissiun regiunala
3. eleger la cumissiun da gestiun
4. eleger il post da revisiun extern
5. eleger cumissiuns permanentas
6. s'occupar d'eventualas incumbensas d'impurtonza regiunala
7. far cunvegnas da prestaziun cullas vischnauncas dalla regiun e cun tiarzas persunas
8. relaschar prescripziuns executivas per ademplir las incumbensas delegadas
9. aprobar il quen annual, il preventiv ed ils credits d'impegn sco era il rapport dalla cumissiun da gestiun
10. prender enconuschiantscha dil plan da finanzas e dil rapport annual
11. decider davart expensas unicas da varga frs. 300'000.00 cun resalva ch'expensas da varga frs. 2 miu. ein suittamessas al referendum facultativ tenor igl artechel 30 alinea 1
12. decider davart expensas periodicas da varga frs. 20'000.00, cun resalva ch'expensas da varga frs. 500'000.00 ein suittamessas al referendum facultativ tenor igl artechel 30 alinea 1
13. delegar incumbensas dalla corporaziun a tiarzas persunas
14. decider davart cooperaziuns cun otras regiuns ed organisaziuns
15. declarar iniziativas regiunalas per valeivlas

² La conferenza dils presidents ha dil reminent tut las cumpetenzas che vegnan buca delegadas ad in auter organ tras il dretg surordinau u tras il dretg dalla regiun.

Artechel 13

Cumissiun regiunala

La cumissiun regiunala ha en special las suandardas incumbensas:

1. eleger il menader dil secretariat e da siu substitut
2. eleger ils collaboraturs da cader
3. eleger ils commembers dallas cumissiuns temporaras, dallas gruppas da lavur ni dallas gruppas da project e da semegiont gener
4. defender ils interess dalla regiun anenviars ed anoviars
5. preparar las fatschentas per mauns dalla conferenza dils presidents
6. preparar la budgetaziun e la conclusiun dil quen annual sco era presentar il rapport annual ed il plan da finanzas per mauns dalla conferenza dils presidents
7. administrar la facultad dalla regiun
8. exequir ils conclus dalla conferenza dils presidents
9. decider davart expensas unicas tochen frs. 300'000.00
10. decider davart expensas periodicas tochen frs. 20'000.00
11. surdar incaricas el rom da sias cumpetenzas
12. inoltrar damondas da contribuziun e da subvenziun
13. decider davart menar process, davart cunvegnas da cumpromiss e davart representanzas avon dertgira
14. nominar officials da stadi civil suenter l'approbaziun anticipativa tras l'autoritat cantunala da survigilonza, definir il menader digl uffeci e reglar la substituziun
15. nominar in official da stumadira e concuors sco era dessignar il substitut
16. decider davart purtar plogn per exequir ina pretensiun che schai egl interess public en connex cun ina donaziun tenor art. 246 DO
17. proposta per eleger in notar regiunal
18. organisar las elecziuns dil Cussegl grond ed ordinar ed exequir las votaziuns regiunalas
19. representar la regiun anoviars
20. delegar incumbensas al secretariat, aschinavon ch'ei setracta sulettamein d'activitads administrativas.

Artechel 14

Parsura dalla conferenza dils presidents

¹ Il parsura dalla conferenza dils presidents meina la conferenza dils presidents e la cumissiun regiunala.

² El ei responsabels per l'execuziun dils conclus dalla conferenza dils presidents e dalla cumissiun regiunala e survigilescha la lavur dil secretariat.

³ Ensem cun il menader dil secretariat ha el la suittascripziun collectiva a dus. En cass d'absenza suittascrivan mintgamai lur substituts.

Artechel 15

Secretariat

¹ Il secretariat liquidescha las incumbensas operativas dalla regiun e meina las finanzas e la contabilitad ed elegia ils ulteriurs collaboraturs. El metta a disposiziun basas da decider per mauns dalla conferenza dils presidents e dalla cumissiun regiunala ed exequeschla conclus.

² Encunter in'indemnisaziun che cuviera ils cuosts sa il secretariat surprender incaricas dallas vischnauncas dalla regiun u da tiarzas persunas, aschinavon ch'el dispona dallas enconuschientschas dil fatg e dil persunal respectiv.

³ Il secretariat vegn menaus d'in meinagestiun. El pren part alla conferenza dils presidents ed allas sesidas dalla cumissiun regiunala cun vusch consultativa e scriva il protocol.

⁴ Il menader dil secretariat ei suttamess directamain al parsura dalla conferenza dils presidents.

Artechel 16

Cumissiun da gestiun

La cumissiun da gestiun controllescha annualmein la gestiun e la contabilitad e fa in rapport en scret per mauns dalla conferenza dils presidents. Il rapport da controlla ei da publicar a moda adequata ellas vischnauncas dalla regiun.

III. Votaziuns ellas vischnauncas dalla regiun

Artechel 17

Dretg decisiv

Il dretg da votar dils habitants ellas vischnauncas dalla regiun sedrezza tenor las disposiziuns respectivas dallas vischnauncas da domicil respectivas.

Artechel 18

Procedura

¹ En tut las vischnauncas dalla regiun vegn votau tenor pussevladad il medem mument davart ina fatschenta.

² La regiun tarmetta allas vischnauncas dalla regiun ils documents da votaziun necessaris silmeins sis jamnas avon il termin da votaziun.

³ Aschinavon che quels statuts cuntégan negina regulaziun, sedrezza la procedura tenor las disposiziuns correspondentes dallas vischnauncas da domicil respectiva. La lescha davart ils dretgs politics el cantun Grischun cun ils decrets executifs corrispondentes vala subsidiarmino.

⁴ La pussevladad da votar electronicamein sedrezza tenor la regulaziun cantunala respectiva per votaziuns all'urna sin palancau communal.

IV. Cumposiziun ed organisaziun dallas autoritads regiunala

1. Conferenza dils presidents

Artechel 19

Cumposiziun

¹ La conferenza dils presidents secumpona dils presidents communals dalla regiun. En cass d'impediment representa il vicepresident il president communal alla conferenza dils presidents.

² La perioda d'uffeci dil parsura e dil substitut dalla conferenza dils presidents munta a quater onns. Reelecziun ei duas gadas pusseivla.

Artechel 20

Convocaziun

¹ La conferenza dils presidents seraduna sin invit dil parsura.

² Igl invit vegn tarmess – en scret u sin via electronica – silmeins 10 dis ordavon ed informescha silmeins davart il liug, il temps e las tractandas.

³ Mintg'onn han liug silmeins duas sesidas dalla conferenza dils presidents.

⁴ En cass da basegns convochescha il parsura ulteriuras conferenzas dils presidents. El ei obligaus da far quei, sche silmeins in tierz dils commembers dalla conferenza dils presidents pretendan quei.

Artechel 21

Quota da vuschs

¹ Mintga vischnaunca dalla regiun tochen 1'000 habitonts dispona d'ina vusch. Per mintga ulteriurs 1'000 habitonts u per ina part da quei diember obtegn la vischnaunca ina vusch supplementara. Ina singula vischnaunca dalla regiun astga buca haver dapli vuschs che tut las ulteriuras vischnauncas dalla regiun ensemens.

² Las vuschs communalas representadas vegnan valetadas sin fundament dil diember da habitonts che resulta dalla davosa dumbraziun dil pievel disponibla (STATPOP).

Artechel 22

Conclus

¹ Mintga conferenza dils presidents che vegn convocada conform agl uorden ei habla da concluder.

² Per regla vegn votau cun maun pli.

³ In tierz dils commembers dalla conferenza dils presidents sa pretender scrutini.

⁴ Ei vala la maioritad sempla dallas vuschs representadas. En cass da paritad dallas vuschs vala ina fatschenta sco refusada.

⁵ Il conclus vegn prius mo dils representants da quellas vischnauncas che han approbau la delegaziun dallas incumbensas respectivas.

⁶ En cass urgents sa la conferenza dils presidents era prender conclus circularris. Quels basegnan in resun da tut ils commembers. Ils conclus vegnan documentai el protocol dalla proxima sesida.

Artechel 23

Elecziuns

¹ Mintga conferenza dils presidents che vegn convocada conform agl uorden ei habla d'elegier.

² Per regla vegn eligiu cun maun pli.

³ Sin proposta dil parsura san las elecziuns cumplessivas succeder en globo, sch'ei dat buca dapli candidats che sezs disponibels.

⁴ In tierz dils commembers dalla conferenza dils presidents sa pretender scrutini. Decider decida en mintga cass la maioritad relativa dallas vuschs representadas. En cass da paritad dallas vuschs decida la sort.

2. Cumissiun regiunala

Artechel 24

Cumposiziun e perioda d'uffeci

¹ La cumissiun regiunala secumpona dil parsura e da quater ulteriurs

commembers dalla conferenza dils presidents.

² La perioda d'uffeci dils commembers dalla cumissiun regiunala cuoza quater onns. Reelecziun ei duas gadas pusseivla.

³ Sch'in commember seretrai dalla cumissiun, nominescha la conferenza dils presidents in niev commember. Il nieveligu commember entra ella perioda d'uffeci dil commember sortent.

Artechel 25

Convocaziun

1 La cumissiun regiunala seraduna sin invit dil parsura tenor basegns u sin pretensiun speciala d'in commember.

² Igl invit vegn tarmess – en scret u sin via electronica – silmeins siat dis ordavon ed informescha silmeins davart il liug, il temps e las tractandas.

Artechel 26

Conclus

¹ La cumissiun regiunala ei habla da concluder, sche la maioritad da ses commembers ei presenta.

² Ei vegn votau ed eligiu cun maun pli. Decisivs ei la maioritad relativa dallas vuschs. Cun resalva da motivs da recusaziun ein ils commembers obligai da votar.

³ En cass da paridad dallas vuschs vegn l'elecziun decidida cun trer la sort, en cass da votaziuns ha il parsura la vusch da tagl.

⁴ En cass urgents sa la cumissiun regiunala era prender conclus circulars. Quels basegnan in resun da tut ils commembers. Ils conclus vegnan documentai el protocol dalla proxima sesida.

3. Cumissiun da gestiun

Artechel 27

Cumposiziun, perioda d'uffeci, delegaziun a tiaras persunas

¹ La cumissiun da gestiun (CdG) secumpona da treis commembers da differentas cumissiuns da gestiun dallas vischtauncas della regiun.

² La perioda d'uffeci cuoza quater onns. Reelecziun ei duas gadas pusseivla.

³ Sch'in commember dalla CdG sorta dalla cumissiun duront ina perioda d'uffeci, fa la conferenza dils presidents in'elecziun substitutiva. Il niev commember dalla CdG entra ella perioda d'uffeci dil commember che sorta.

⁴ La conferenza dils presidents elegia en cunvegnentscha cun la CdG ina interpresa da revisiun survigilada ufficialmein per la revisiun dil quen el senn pli streng.

4. Cumissiuns permanentas

Cumposiziun, incumbensas, responsabludad, cumpetenzas

Artechel 28

La cumposiziun da cumissiuns permanentas sco era lur incumbensas, lur responsabludad e lur cumpetenzas vegnan fixadas el rom da reglements specials, respectiv d'in conclus dalla conferenza dils presidents.

V. Dretgs politics

Artechel 29

Dretg d'iniziativa

¹ Als votants da tut las vischtauncas dalla regiun cumpeta il dretg d'iniziativa en fatschentas da lur camp da responsabladad. In'iniziativa sto veginr suittascreta da silmeins 1'000 persunas cun dretg da votar.

² Per las medemas fatschentas sa ina iniziativa era veginr lantschada da silmeins in quart dallas vischtauncas.

Artechel 30

Dretg da referendum

¹ Conclus dalla conferenza dils presidents concernent expensas unicas e periodicas tenor igl artechel 12 al. 1 cf, 11 ed 12 ein suittamess al referendum facultativ. Quels conclus ston veginr communicai allas vischtauncas dalla regiun.

² Ils conclus ch'ein suittamess al referendum facultativ veginr publicai els organs da publicaziun officials dallas vischtauncas dalla regiun, fagend attent al referendum facultativ ed alla scadenza dil termin da referendum.

³ Il termin da referendum cuoza 90 dis, quintau naven dil di dalla publicaziun dil conclus.

⁴ Il referendum vala sco reussius, sche 800 habitonts cun dretg da votar dallas vischtauncas dalla regiun han suittascret il referendum.

⁵ Buca suittamess al referendum ein tut ils conclus dalla conferenza dils presidents el rom dallas incumbensas obligontas.

VI. Dretg da personal e da provediment

Artechel 31

Dretg da personal e da provediment

Sche la regiun relai buca disposiziuns specialas, vegin applicau il dretg da personal e da provediment cantunal.

VII. Cunvegnas da prestaziun, finanzas e reporting

Artechel 32

Cunvegnas da prestaziun

¹ Ina cunvegna da prestaziun cuoza per regla silmeins quater e maximal siat onns. Il pli tard 12 meins avon che la cunvegna da prestaziun scada, vegin contrahau davart ina nova cunvegna da prestaziun u davart la prolungaziun dalla cunvegna vertenta. Ina cunvegna da prestaziun da cuoz limitau sa era veginr colligida cun ina prolungaziun automatica da medem cuoz u d'in cuoz pli cuort. Quella pusseivladad vegin applicada, sche neginas partidas (vischtaunca dalla regiun respectiv tiaras persunas u regiun) viseschan la cunvegna, observond in termin da 12 meins avon la scadenza dil cuoz limitau.

² Ina cunvegna da prestaziun sa era cuzzar nunlimitadamein. Ella sa veginr visada da mintga vischtaunca dalla regiun en secret il pli baul suenter quater onns, observond in termin da visada da 12 meins per la fin d'in onn calendar. Sch'ina vischtaunca dalla regiun visescha la cunvegna, ha la regiun da sia vart il dretg da visar enteifer 30 dis las cunvegnas da prestaziun ch'ella ha fatg cun outras vischtauncas dalla regiun per la medema incumbensa.

Artechel 33

Onn da gestiun, rendaques

¹ Igl onn da gestiun corrispunda agl onn calendar.

² Il rendaques sedrezza conform al senn tenor la lescha da finanzas dil cantun Grischun.

Artechel 34

Preventiv plan da finanzas

¹ La cumissiun regiunala presenta mintg'onn alla conferenza dils presidents in preventiv pigli onn veguent ed in plan da finanzas pils proxims treis onns.

² La conferenza dils presidents approbescha il preventiv tochen la fin d'october digl onn precedent e pren enconuschiantscha dil plan da finanzas.

Artechel 35

Quen annual, rapport da gestiun

¹ La cumissiun regiunala presenta alla conferenza dils presidents tochen il pli tard la fin da zercladur il quen annual ed il rapport dalla cumissiun da gestiun.

² En in rapport da gestiun ch'ei accessibels alla publicitat dat la cumissiun regiunala tochen il pli tard la fin da zercladur plaid e fatg davart la gestiun digl onn passau.

Artechel 36

Finanziaziun

¹ La Regiun vegn finanziada cun

- contribuziuns communalas, cantunalas e federalas
- taxas ed auters recavs
- contribuziuns da deficit dallas vischnauncas dalla regiun
- honoraris per activitads da mandat

² Ils honoraris per activitads da mandat corrispundan allas tariffas ch'ein usitadas ell'economia privata. Il medem vala per taxas e per auters recavs.

Artechel 37

Contribuziuns communalas

¹ Las vischnauncas dalla regiun pagan ina taxa fundamentala vid ils cuosts directs dalla regiun che vegn calculada per 50 pertschien tenor il diember dils habitants dalla davosa dumbraziun dil pievel (STATPOP) e per 50 pertschien tenor il recav dalla taglia cantunala sin l'entrada dallas persunas naturalas e dil recav dallas persunas giuridicas sco era dil recav dalla taglia sin la facultad dallas persunas naturalas e giuridicas.

² La conferenza dils presidents sa pretender dallas vischnauncas ina contribuziun fundamentala da maximal in tschunavel dils cuosts per curclar ils cuosts.

³Sch'il quen annual muossa in deficit che sa buca veginr curclaus cun la facultad dalla regiun, uliveschan las vischnauncas dalla regiun il deficit. Valer vala la clav da repartiziun tenor l'alinea 1.

⁴Las incumbensas tenor igl artechel 6 cun atgna calculaziun dils cuosts vegnan finanziadas direct dallas vischnauncas dalla regiun participadas tenor ina clav da repartiziun che sto veginr fixada.

⁵ Sche buca tut las vischnauncas dalla Regiun han delegau ina incumbensa alla regiun, sto la regiun procurar che mo quellas vischnauncas vegnien engreviadas finanzialmein, per las qualas ella ademplescha l'incumbensa.

Artechel 38

Responsabladad

Per las obligaziuns dalla regiun stat buna en emprema lingia la facultad dalla regiun. En secunda lingia vala la responsabladad proporzionala dallas vischnauncas dalla regiun. Valer vala la clav da repartiziun tenor igl artechel 37 alinea 1.

VIII. Survigilonza statala e mieds legals

Artechel 39

Survigilonza statala

La survigilonza statala dalla regiun sedrezza tenor il dretg cantunal.

Artechel 40

Mieds legals

En cass da dispetas denter la regiun e las vischnauncas dalla regiun, denterlas vischnauncas dalla regiun en caussas regiunalas sco en cass da dispetas denter la regiun ed ils habitonts dallas vischnauncas dalla regiun valan ils mieds legals ordinaris tenor il dretg cantunal.

IX. Revisiun dils statuts

Artechel 41

Revisiun dils statuts

¹ Quels statuts san vegnir suttamess da tut temps ad ina revisiun parziale u totala.

² Las midadas dils statuts ston vegnir suttamessas alla Regenza per l'approbaziun.

X. Disposiziun finala

Artechel 42

Entrada en vigur

Quels statuts ein vegni concludi da ... vischnauncas dalla regiun ed approbai dalla Regenza dil cantun Grischun. Els entran en vigur igl 1. da schaner 2016.

Glion, ils

Per la Regiun Surselva

Il parsura dalla conferenza dils presidents

Il meinagestiun

Ernst Sax

Duri Blumenthal

Approbau dalla Regenza tenor conclus dils

En num dalla Regenza

Il president

Il cancellier

Martin Jäger

Claudio Riesen